

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 28. marraskuuta 2019
(OR. en)

14600/19

Toimielinten välinen asia:
2018/0089(COD)

CONSOM 325
MI 820
ENT 264
JUSTCIV 229
DENLEG 106
CODEC 1695

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Kom:n asiak. nro: 7877/18 + ADD 1 - 5

Asia: Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI
kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista
sekä direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta
– Yleisnäkemyks

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena yleisnäkemyksen teksti sellaisena kuin se hyväksyttiin
kilpailukykyneuvoston 28. marraskuuta 2019 pidetyssä istunnossa.

Asiak. 2018/0089 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista sekä direktiivin
2009/22/EY kumoamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,
ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,
sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,
ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,
noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (0) Globalisaatio ja digitalisaatio ovat lisänneet riskiä siitä, että monet kuluttajat joutuvat kärsimään samasta laittomasta käytännöstä. Unionin oikeuden rikkominen aiheuttaa kuluttajille haittaa. Kuluttajien luottamus sisämarkkinoihin heikkenee, jos laittomien käytäntöjen lopettamiseksi ja kuluttajien kärsimien vahinkojen hyvittämiseksi ei ole tehokkaita keinoja.**
- (0 a) Jos kuluttajia suojaavan unionin oikeuden noudattamisen valvomiseen ei ole tehokkaita keinoja, terve kilpailu sääntöjä rikkovien ja niitä noudattavien, joko kotimaassa tai yli rajojen toimivien elinkeinonharjoittajien välillä saattaa vääristyä. Tämä voi haitata sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.**
- (0 b) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla taataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus. Sisämarkkinoiden olisi tarjottava kuluttajille lisäarvoa paremman laadun, suuremman valikoiman ja kohtuullisten hintojen muodossa sekä asettamalla tavaroille ja palveluille korkeita turvallisuusvaatimuksia, joiden olisi edistettävä kuluttajansuojan korkeaa tasoa.**
- (0 c) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 169 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa kuluttajansuojan korkean tason saavuttamiseen toimenpiteillä, jotka se hyväksyy SEUT-sopimuksen 114 artiklan nojalla. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 38 artiklan mukaan unionin politiikoissa varmistetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja.**

(1) [...]

(2) Oikeutetuille yksiköille annetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/22/EY mahdollisuus nostaa edustajakanteita, joilla pyritään ensisijaisesti lopettamaan ja kieltämään kuluttajien yhteisiä etuja vahingoittavia unionin oikeuden rikkomisia. Kyseisellä direktiivillä ei ole kuitenkaan puututtu riittävästi ongelmiin, jotka liittyvät kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanon valvontaan. Jotta pelotteet, joilla pyritään estämään elinkeinonharjoittajan lainvastaisia menettelyjä, toimisivat paremmin ja jotta kuluttajille aiheutuvia haittoja kyettäisiin vähentämään yhä globaalimmilla ja digitalisoidummilla markkinoilla, on tarpeen vahvistaa mekanismia, jolla suojataan kuluttajien yhteisiä etuja, niin että se sisältää myös hyvitystoimenpiteet ja kieltotoimenpiteet. Direktiivi 2009/22/EY, jota on jouduttu muuttamaan lukuisia kertoja, olisi [...] asianmukaista korvata.

(2 a) Sekä kiello- että hyvitystoimenpiteitä koskevat edustajakannemenettelyt vaihtelevat unionissa, ja ne tarjoavat eritasoista suojaa kuluttajille. Kaikissa jäsenvaltioissa ei tällä hetkellä ole käytössä kollektiivisia oikeussuojakeinoja koskevaa menettelyä. Tämä heikentää kuluttajien ja yrittäjien luottamusta sisämarkkinoihin ja niiden kykyä toimia sisämarkkinoilla sekä vääristää kilpailua ja haittaa unionin oikeuden noudattamisen valvontaa kuluttajansuojan alalla.

(2 b) Näitä kysymyksiä voidaan käsitellä vain, jos kaikissa jäsenvaltioissa on ainakin yksi kiello- ja hyvitystoimenpiteitä koskeva, tämän direktiivin mukainen edustajakannemenettely. Kaikkialla unionissa käytettävissä olevat tehokkaat ja vaikuttavat edustajakanteet vahvistaisivat kuluttajien luottamusta sisämarkkinoihin sekä parantaisivat kuluttajien mahdollisuuksia hyödyntää oikeuksiaan, edistäisivät terveempää kilpailua ja loisivat tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla toimiville elinkeinonharjoittajille.

(2 c) Tämän direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden toimintaa ja saavuttaa korkeatasoinen kuluttajansuoja antamalla kuluttajien yhteisiä etuja edustaville oikeutetuille yksiköille mahdollisuus nostaa edustajakanteita, joiden tarkoituksena on toimia kiello- ja hyvitystoimenpiteinä unionin oikeuden määräyksiä rikkovia elinkeinonharjoittajia vastaan. Oikeutettujen yksiköiden olisi voitava pyytää rikkomisen lopettamista tai kieltämistä sekä vaatia unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaan saatavilla olevaa hyvitystä, kuten tapauksen mukaan vahingonkorvausta, tavaran korjausta tai hinnanalennusta.

- (3) Kuluttajien yhteiset edut voitaisiin suojata vaikuttavasti ja tehokkaasti edustajakanteen avulla. Oikeutetut yksiköt voisivat edustajakanteella varmistaa unionin lainsäädännön asianomaisten säännösten noudattamisen. Ajaessaan yksilöllisiä kanteita kuluttajat voivat olla epävarmoja oikeuksistaan ja käytettävissään olevista menettelyllisistä mekanismeista, he saattavat tuntea haluttomuutta panna kanteita vireille ja ennakoidut kulut saattavat ylittää yksilöllisen kanteen avulla saatavat tuotot.
- (4) On tärkeää varmistaa tarvittava tasapaino oikeussuojan saatavuuden ja sellaisten menettelyllisten takeiden välillä, joilla estetään perusteettomat oikeudenkäynnit ja niiden aiheuttama tarpeeton haitta yritystoiminnalle [...] sisämarkkinoilla. Jotta edustajakanteiden väärinkäyttö estettäisiin, olisi vältettävä esimerkiksi rankaisevia vahingonkorvauksia [...]. Samoin olisi vahvistettava [...] säännöt tietyistä [...] menettelyllisistä seikoista, kuten oikeutettujen yksiköiden nimeämisestä ja niiden rahoituksesta [...]. [...]

(4 a) Tämän direktiivin ei pitäisi korvata voimassa olevia kansallisia menettelyllisiä mekanismeja, joiden tavoitteena on suojella kuluttajien yhteisiä etuja tai yksittäisten kuluttajien etuja. Direktiivissä annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus omien oikeudellisten perinteidensä pohjalta harkita, olisiko tässä direktiivissä tarkoitettu edustajakanne otettava osaksi voimassa olevaa tai tulevaa kollektiivista kielto- tai hyvitysmekanismia vai olisiko se otettava käyttöön erillisenä mekanismina. Lopputuloksena olisi kuitenkin oltava ainakin yksi edustajakanteena toteutettava kansallinen menettelyllinen mekanismi, joka on tämän direktiivin sääntöjen mukainen. Tämän direktiivin ei esimerkiksi pitäisi estää jäsenvaltioita hyväksymästä lainsäädäntöä, joka koskee kanteita vahvistustuomion saamiseksi, vaikka direktiivissä ei säädetä tällaisia kanteita koskevista säännöistä. Jos tässä direktiivissä vaaditun mekanismin lisäksi kansallisella tasolla on käytössä muita mekanismeja, oikeutettu yksikkö voisi valita käytettävän mekanismin.

(4 b) Menettelyllisen itsemääräämisoikeuden periaatteen mukaisesti tämän direktiivin ei pitäisi sisältää edustajakannemenettelyjen kaikkia näkökohtia koskevia säännöksiä. Näin ollen on jäsenvaltioiden tehtävä vahvistaa esimerkiksi edustajakanteiden tutkittavaksi ottamista, näyttöä tai muutoksenhakukeinoja koskevat säännöt. Olisi esimerkiksi oltava jäsenvaltioiden asia päättää siitä, kuinka samankaltaisia yksittäisten vaateiden on oltava tai kuinka montaa kuluttajaa hyvityksen hakemiseksi nostetun kanteen on koskettava, jotta asia voidaan käsitellä edustajakanteena. Tällaisten kansallisten sääntöjen ei pitäisi heikentää tässä direktiivissä vahvistettujen edustajakanteiden tehokasta toimintaa.

(5) [...]

(6) Tämän direktiivin **soveltamisalassa** olisi **otettava huomioon kuluttajansuojan alan viimeaikainen kehitys. Kuluttajat toimivat nyt laajemmilla ja yhä digitaalisemmilla markkinoilla, joten korkean tason kuluttajansuojan saavuttaminen edellyttää, että [...]** **yleisen kuluttajalainsäädännön lisäksi tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat [...]** esimerkiksi tietosuojaa, rahoituspalvelut, matkailu, energia-ala [...] **sekä** televiestintä [...]. [...] **Kuluttajien kysyntä kohdistuu yhä kasvavassa määrin erityisesti rahoitus- ja sijoituspalveluihin, joten on tärkeää parantaa kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanon valvontaa näillä aloilla. Kuluttajamarkkinat ovat kehittyneet myös digitaalisten palvelujen alalla, ja tarvitaan yhä tehokkaampaa kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanon valvontaa, myös tietosuojan osalta.**

- (6 a) Direktiivin olisi katettava tämän direktiivin liitteessä I lueteltujen unionin oikeuden säännösten rikkominen siinä määrin kuin näillä säännöksillä suojataan kuluttajien etuja, riippumatta siitä, viitataanko heihin kuluttajina vai matkailijoina, käyttäjinä, asiakkaina, piensijoittajina, yksityisasiakkaina, rekisteröityinä tai muina vastaavina. Sen olisi kuitenkin suojattava sellaisten luonnollisten henkilöiden etuja, joille saattaa koitua tai joille on koitunut haittaa tällaisista rikkomuksista, vain jos heidät katsotaan tämän direktiivin mukaisesti kuluttajiksi. Elinkeinonharjoittajiksi katsottaviin luonnollisiin henkilöihin kohdistuvia rikkomisia ei tulisi kattaa.**
- (6 b) Tämän direktiivin ei pitäisi rajoittaa liitteessä I lueteltuja säädöksiä, joten sen ei pitäisi muuttaa tai laajentaa niissä annettuja määritelmiä tai korvata mitään kyseisten säädösten sisältämiä täytäntöönpanon valvontamekanismeja. Esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) säädetyt tai siihen perustuvia täytäntöönpanon valvontamekanismeja voitaisiin soveltuvin osin edelleen käyttää kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseen.**
- (6 c) Tämän direktiivin soveltamisala olisi selkeyden vuoksi esitettävä mahdollisimman tarkasti liitteessä I. Jos liitteessä I luetellut säädökset sisältävät säännöksiä, jotka eivät koske kuluttajansuojaa, olisi viittaukset tehtävä suoraan nimenomaisesti kuluttajien etuja suojaaviin erityissäännöksiin. Tällaisia viittauksia ei kuitenkaan ole aina mahdollista tehdä tiettyjen säädösten rakenteen takia, erityisesti rahoituspalvelujen alalla, mukaan lukien sijoituspalvelut.**
- (6 d) Unionin oikeuden muoto ja laajuus muuttuvat nopeasti. Jotta asianmukainen puuttuminen rikkomisiin varmistettaisiin, olisi aina kun hyväksytään sellainen uusi unionin säädös, jolla on merkitystä kuluttajien yhteisten etujen suojaamisen kannalta, harkittava, muutetaanko tämän direktiivin liitettä I siten, että uusi säädös sisällytetään tämän direktiivin soveltamisalaan.**
- (6 e) Jäsenvaltioilla tulisi unionin oikeuden mukaisesti säilyä toimivalta soveltaa tämän direktiivin säännöksiä aloihin, jotka eivät kuulu sen soveltamisalaan. Jäsenvaltiot voivat esimerkiksi pitää voimassa tai hyväksyä kansallista lainsäädäntöä, joka vastaa tämän direktiivin säännöksiä tai tiettyjä sen säännöksiä, sellaisten riita-asioiden osalta, jotka eivät kuulu liitteen I soveltamisalaan.**

- (7) Komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 261/2004 ja matkustajien ja heidän matkatavaroidensa ilmakuljetusta koskevasta lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta 9 päivänä lokakuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2027/97 muuttamisesta. Komissio on antanut myös ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista. Näin ollen on aiheellista säätää, että viimeistään vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta komissio arvioi, tarjoavatko lento- ja rautatiematkustajien oikeuksia koskevat unionin säännöt riittävän tasoisen kuluttajansuojan, joka vastaa tässä direktiivissä säädettyä suojaa. Arviointinsa perusteella komissio tekee tarvittavat johtopäätökset tämän direktiivin soveltamisalasta.

(7 a) Koska kuluttajien yhteisiä etuja voidaan suojata vaikuttavasti ja tehokkaasti sekä tuomioistuini- että hallintomenettelyssä, jäsenvaltioiden harkintaan on jätetty, voidaanko edustajakanteita nostaa kummassakin menettelyssä vai vain toisessa. Tällöin voidaan ottaa huomioon, minkä oikeudenalan säännöksiä asiassa sovelletaan tai mistä talouden alasta on kyse. Näillä säännöksillä ei rajoiteta Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaista oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. Näin ollen jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajilla ja elinkeinonharjoittajilla on todelliset mahdollisuudet hakea muutosta tuomioistuimessa kaikkiin sellaisiin hallinnollisiin päätöksiin, jotka on tehty tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten nojalla. Lisäksi osapuolten on voitava pyytää riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäystä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

- (8) Tämä direktiivi pohjautuu direktiiviin 2009/22/EY, ja sen olisi katettava sekä kotimaiset että rajat ylittävät rikkomiset erityisesti silloin kun kuluttajat, joihin rikkominen [...] **vaikuttaa**, asuvat yhdessä tai useammassa muussa jäsenvaltiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa sääntöjä rikkoneella elinkeinonharjoittajalla on kotipaikka. Direktiivin olisi katettava myös rikkomiset, jotka ovat päättyneet ennen edustajakanteen tuleamista vireille tai ennen sen vireilläolon päättymistä, sillä edelleenkin voi olla tarpeen estää elinkeinonharjoittajan tietyn menettelyn toistuminen **kieltämällä se**, osoittaa menettelyn rikkomisluonne sekä helpottaa hyvityksen saamista kuluttajille.

- (9) Tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa [...] sellaisten kansainvälisten yksityisoikeutta koskevien sääntöjen soveltamiseen, jotka koskevat tuomioistuimen toimivaltaa, tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa tai sovellettavaa lainsäädäntöä, eikä tällä direktiivillä pitäisi luoda tällaisia sääntöjä. Nykyisiä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan tässä direktiivissä tarkoitettuihin edustajakanteisiin. Erityisesti tässä direktiivissä tarkoitettuihin edustajakanteisiin olisi sovellettava tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (Bryssel I a) 12 päivänä joulukuuta 2012 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1215/2012, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) 17 päivänä kesäkuuta 2008 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 593/2008 ja sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) 11 päivänä heinäkuuta 2007 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 864/2007.
- (9-a) Olisi huomattava, että Bryssel I a -asetus ei kata hallintoviranomaisten toimivaltaa eikä tällaisten viranomaisten tekemien päätösten tunnustamista tai täytäntöönpanoa. Nämä kysymykset olisi jätettävä kansallisen lainsäädännön alaan.
- (9 a) Oikeutetut yksiköt voisivat tapauksen mukaan ja kansainvälistä yksityisoikeutta koskevien sääntöjen mukaisesti nostaa edustajakanteita siinä jäsenvaltiossa, johon yksikkö on nimetty, ja myös muissa jäsenvaltioissa. Tässä direktiivissä olisi direktiivin 2009/22/EY pohjalta erotettava toisistaan nämä kaksi edustajakanteen tyyppiä. Kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen jossakin muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, johon yksikkö on nimetty, kannetta olisi käsiteltävä rajat ylittävänä kanteena. Kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen jäsenvaltiossa, johon yksikkö on nimetty, kannetta olisi käsiteltävä kotimaisena edustajakanteena, vaikka se olisi nostettu johonkin toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta elinkeinonharjoittajaa vastaan tai vaikka kanteessa olisi edustettuna useiden jäsenvaltioiden kuluttajia. Edustajakanteen tyypin määrittämisen kannalta ratkaisevaa olisi oltava se, missä jäsenvaltiossa kanne nostetaan. Tämän takia käsittelyn aikana kotimaisesta edustajakanteesta ei voisi tulla rajat ylittävää kannetta (eikä päinvastoin).

(9 b) Erityisesti kuluttajajärjestöjen olisi otettava aktiivinen rooli asiaa koskevien unionin oikeuden säännösten noudattamisen varmistamisessa, ja niillä onkin kaikilla hyvät mahdollisuudet hakea oikeutetun yksikön asemaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Julkisilla elimillä voisi kansallisten oikeudellisten perinteiden mukaisesti myös olla aktiivinen rooli asiaa koskevia unionin oikeuden säännösten noudattamisen varmistamisessa nostamalla tässä direktiivissä vahvistettuja edustajakanteita.

- (10) [...] Rajat ylittäviä edustajakanteita varten [...] oikeutettujen yksiköiden olisi täytettävä samat vaatimukset [...] kaikkialla unionissa. Erityisesti niiden täytyisi olla oikeushenkilöitä, jotka on perustettu jäsenvaltion lakien mukaisesti, niillä täytyisi olla tiettyä pysyvyyttä ja julkista toimintaa, [...] niiden täytyisi [...] olla luonteeltaan voittoa tavoittelemattomia ja niiden oikeutetun edun mukaista täytyisi niiden sääntömääräisen tarkoituksen perusteella olla suojata kuluttajien etuja [...] asiaa koskevassa unionin oikeudessa säädetyllä tavalla. [...] Kuluttajien suojaamiseksi näillä oikeutetuilla yksiköillä olisi oltava tiettyjä ominaisuuksia, joita tarvitaan kuluttajien puolesta nostettavia edustajakanteita koskevaan päätöksentekoon. Niillä olisi oltava omaa toiminta-alaansa koskevat tiedot ja taidot, kuten sellainen ymmärrys lakiasioista, että ne pystyvät itsenäisesti tekemään perusteltuja päätöksiä siitä, kannattaako edustajakannetta nostaa. Tämän ei pitäisi vaikuttaa niiden oikeuteen käyttää oikeusavustajia, kuten asianajajia. Oikeutettujen yksiköiden riippumattomuuden takaamiseksi niiden olisi oltava taloudellisesti terveitä ja vakaita, kun otetaan huomioon esimerkiksi yksiköiden mahdolliset tulot tai varat. Niiden olisi myös oltava täysin avoimia rahoituslähteidensä suhteen ja tarjottava asiaankuuluvia menettelyjä, joilla ehkäistään edustettujen kuluttajien yhteisiä etuja heikentäviä tekijöitä. Erityisesti minkään kolmannen osapuolen ei pitäisi vaikuttaa oikeutettuihin yksiköihin lukuun ottamatta näiden oikeusavustajia sekä asianosaisia kuluttajia, kun oikeutetut yksiköt tekevät menettelyä koskevia päätöksiä edustajakanteiden yhteydessä, myös sovintoratkaisujen osalta. Tällaisten kolmansien osapuolten ei pitäisi tarjota rahoitusta sellaisille hyvitystä koskeville edustajakanteille, joissa vastaajana on rahoituksen antajan kilpailija tai toimija, josta rahoituksen antaja on riippuvainen. Tämän ei kuitenkaan pitäisi rajoittaa julkista rahoitusta.

(10 a)Jäsenvaltioiden olisi voitava määritellä kotimaisia edustajakanteita varten nimettyjä oikeutettuja yksiköitä koskevat vaatimukset vapaasti kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava soveltaa tässä direktiivissä vahvistettuja rajat ylittäviä kanteita varten nimettyjä oikeutettuja yksiköitä koskevia vaatimuksia myös oikeutettuihin yksiköihin, jotka käsittelevät vain kansallisia kanteita.

(10 b)Rajat ylittäviä tai kotimaisia edustajakanteita käsitteleviin oikeutettuihin yksiköihin sovellettavien vaatimusten ei pitäisi haitata tässä direktiivissä vahvistettujen edustajakanteiden tehokasta toimintaa.

(10 c)Jäsenvaltiot voisivat vahvistaa sääntöjä, joilla rajoitetaan oikeutetun yksikön oikeutta nostaa edustajakanteita kyseisen yksikön omaan toiminta-alaan. Säännöissä voitaisiin esimerkiksi säätää, että kuluttajien etuja elintarviketurvallisuuden tai matkustajien oikeuksien alalla suojelevat oikeutetut yksiköt saisivat nostaa ainoastaan sellaisia rajat ylittäviä edustajakanteita, jotka liittyvät kyseisiin aloihin.

(11) [...]

(11 a)Jäsenvaltioiden olisi voitava nimetä oikeutetut yksiköt etukäteen. Kotimaisia edustajakanteita varten jäsenvaltiot voisivat kuitenkin myös tai vaihtoehtoisesti nimetä oikeutettuja yksiköitä kannekohtaisesti. Nimeämisen voisi tehdä asiaa käsittelevä tuomioistuin tai hallintoviranomainen, tarvittaessa myös hyväksymismenettelyllä. Rajat ylittäviä edustajakanteita varten tarvitaan kuitenkin yhteisiä takeita. Näin ollen tapauskohtaisesti nimettyjen oikeutettujen yksiköiden ei pitäisi sallia nostaa rajat ylittäviä edustajakanteita.

- (11 b) Olisi oltava nimeävän jäsenvaltion asia varmistaa, että rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimetty oikeutettu yksikkö täyttää vaatimukset, arvioida sitä, noudattaako tämä niitä jatkuvasti, ja tarvittaessa peruuttaa oikeutetun yksikön nimeäminen. Jäsenvaltioiden olisi vähintään joka viides vuosi arvioitava sitä, noudattavatko oikeutetut yksiköt vaatimuksia.
- (11 c) Jos jonkin oikeutetun yksikön vaatimusten noudattamisesta herää huolta, kyseisen yksikön nimenneen jäsenvaltion olisi tutkittava huolenaiheet ja tarvittaessa peruutettava nimeäminen. Jäsenvaltioiden olisi nimettävä kansallisia yhteyspisteitä tutkimuspyyntöjen toimittamista ja vastaanottamista varten.
- (11 d) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että jossakin toisessa jäsenvaltiossa rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimetyt oikeutetut yksiköt voivat nostaa tällaisia rajat ylittäviä edustajakanteita niiden tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa. Lisäksi olisi oltava mahdollista, että eri jäsenvaltioista olevat oikeutetut yksiköt nostavat yhteisen edustajakanteen yhdessä ja samassa oikeuspaikassa, joka on sovellettavien sääntöjen mukaan toimivaltainen. Tämän ei pitäisi vaikuttaa asiaa käsittelevän tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen oikeuteen tutkia, sopiiko kanne käsiteltäväksi yksittäisenä edustajakanteena.

(11 e) Olisi varmistettava rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimettyjen oikeutettujen yksiköiden oikeuskelpoisuuden vastavuoroinen tunnustaminen. . Komissiolle olisi ilmoitettava luettelo näistä järjestöistä ja julkisista elimistä, ja komission olisi asetettava kyseinen luettelo julkisesti saataville. Maininnan luettelossa olisi toimittava osoituksena kanteen nostavan järjestön tai julkisen elimen oikeuskelpoisuudesta. Tämän ei pitäisi vaikuttaa oikeuteen tutkia sitä, onko tietyn kanteen nostaminen perusteltua oikeutetun yksikön toiminnan tarkoituksen perusteella.

(11 e a) Jäsenvaltioiden olisi voitava eturistiriitojen välttämiseksi vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella niiden tuomioistuimet tai hallintoviranomaiset voisivat tutkia, onko hyvitystä koskevan rajat ylittävän edustajakanteen nostavan oikeutetun yksikön rahoittajana kolmatta osapuolta, jolla on tietyn rajat ylittävän edustajakanteen tulosta koskevia taloudellisia intressejä, ja jos näin on, evätä oikeutetun yksikön oikeuskelpoisuus kyseisen kanteen osalta.

(11 f) Kun oikeutettu yksikkö nostaa rajat ylittävän edustajakanteen, se olisi velvoitettava vahvistamaan asian käsittelevälle tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle, että se täyttää edelleen vaatimukset. Tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen olisi joka tapauksessa tutkittava, täyttyvätkö vaatimukset, jos sen tietoon tulee asiaa koskevia perusteltuja huolenaiheita.

(11 g) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla puututaan tilanteisiin, joissa oikeutetun yksikön esittämät tiedot vaatimusten noudattamisesta ovat virheellisiä. Tällaisia toimenpiteitä voisivat olla esimerkiksi seuraamukset, kanteen hylkääminen tai muut menettelylliset toimet. Kanteen hylkäämisen ei kuitenkaan pitäisi vaikuttaa niiden kuluttajien oikeuksiin, joita kanne koskee.

(11 h) Tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten olisi voitava arvioida erityisen rajat ylittävän edustajakanteen tutkittavaksi ottamista kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti erityisiin rajat ylittäviin edustajakanteisiin sovellettavat tutkittavaksi ottamista koskevat vaatimukset eivät saisi poiketa erityisiin kansallisiin edustajakanteisiin sovellettavista vaatimuksista.

(12) [...]

(12 a) Kieltotoimenpiteiden tavoitteena on kuluttajien yhteisten etujen suojaaminen riippumatta siitä, ovatko yksittäiset kuluttajat kärsineet todellista menetystä tai vahinkoa. Kieltotoimenpiteillä elinkeinonharjoittajia voidaan vaatia toteuttamaan tiettyjä toimia, kuten antamaan kuluttajille tiedot, jotka aiemmin on laissa säädettyjen velvoitteiden vastaisesti jätetty antamatta. Kieltotoimenpiteitä koskevissa päätöksissä ei pitäisi kiinnittää huomiota siihen, onko kyseinen menettely tahallinen tai tuottamuksellinen.

(12 b)Kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen, sen olisi toimitettava tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle riittävät tiedot kuluttajista, joita kanne koskee. Tietojen avulla tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen olisi voitava ratkaista, ovatko ne toimivaltaisia ja mitä lakia niiden olisi sovellettava. Sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevien tapausten yhteydessä tämä edellyttäisi tiedon antamista tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle siitä, missä kuluttajiin vaikuttava vahinkotapahtuma on tapahtunut tai saattaa tapahtua. Vaadittujen tietojen tarkkuus voisi vaihdella sen mukaan, mitä toimenpidettä oikeutettu yksikkö hakee ja sovelletaanko asiassa opt-in- vai opt-out-mekanismia. Lisäksi kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen, jolla haetaan kieltotoimenpiteitä, sen olisi myöhempiin hyvitysvaateisiin sovellettavien vanhentumisaikojen mahdollisen lykkääntymisen tai keskeytymisen takia annettava riittävät tiedot kuluttajaryhmästä, jota kanne koskee.

(13) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että oikeutetut yksiköt voivat hakea kieltotoimenpiteitä ja hyvitystoimenpiteitä. Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, että oikeutetuilla yksiköillä [...] on mahdollisuus hakea [...] **kielto- ja hyvitystoimenpiteitä yhdellä tai useammalla edustajakanteella, [...] **tavoitteena** tehostaa edustajakanteisiin liittyvää menettelyä. [...] Jos vireille pannaan vain yksi kanne, oikeutettujen yksiköiden olisi voitava vaatia kaikkia toimenpiteitä yhdellä kertaa kanteen vireillepanon hetkellä tai vaihtoehtoisesti siten, että ensin haetaan [...] **kieltotoimenpiteitä** ja myöhemmin tarvittaessa [...] **hyvitystoimenpiteitä**.**

(13 a)Edustajakanteen tämän direktiivin mukaisesti nostavan oikeutetun yksikön olisi haettava asianmukaisia toimenpiteitä, myös hyvitystoimenpiteitä, niiden kuluttajien etujen mukaisesti, joihin rikkomus vaikuttaa. Oikeutetulla yksiköllä olisi oltava käsittelyssä kantajan menettelylliset oikeudet ja velvollisuudet. Jäsenvaltiot voisivat myöntää tiettyjä edustajakanteen sisäisiä oikeuksia yksittäisille kuluttajille, joita kanne koskee. Yksittäisten kuluttajien ei kuitenkaan pitäisi voida puuttua oikeutettujen yksiköiden tekemiin menettelyä koskeviin päätöksiin, pyytää erikseen todisteita käsittelyn aikana tai hakea erikseen muutosta edustajakannetta käsittelevän tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen menettelyä koskeviin päätöksiin. Yksittäisillä kuluttajilla ei myöskään pitäisi olla edustajakannetta koskevia menettelyllisiä velvollisuuksia.

(13 b) Kuluttajien, joita asia koskee, olisi kuitenkin oltava oikeutettuja hyötymään edustajakanteesta. Hyvitystoimenpiteitä koskevissa edustajakanteissa tällaiset hyödyt olisivat hyvityksiä, mukaan lukien vahingonkorvaukset, tavaran korjaaminen tai vaihtaminen, hinnanalennukset, sopimuksen purkaminen taikka maksetun kauppahinnan palauttaminen. Kieltotoimenpiteitä koskevissa edustajakanteissa hyötynä olisi lainsäädäntöä rikkovan menettelyn lopettaminen tai kieltäminen.

(13 c) Tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa kansallisiin sääntöihin, jotka koskevat oikeudenkäyntikulujen perintää tai "häviöjä maksaa" -periaatetta. Yksittäisten kuluttajien, joita kanne koskee, ei pitäisi joutua vastaamaan oikeutetun yksikön eikä elinkeinonharjoittajan oikeudenkäyntikuluista. Tästä säännöstä olisi poikettava vain kansallisen lainsäädännön mukaisissa poikkeuksellisissa oloissa, kuten silloin, kun kuluttaja on tahallisesti tai tuottamuksellisesti aiheuttanut tarpeettomia oikeudenkäyntikuluja esimerkiksi pitkittämällä asian käsittelyä toimimalla laittomasti, tai kun poikkeaminen on muutoin poikkeuksellisesti perusteltua.

Oikeudenkäyntikuluihin olisi sisällytettävä esimerkiksi kaikki sellaiset kulut, jotka aiheutuvat siitä, että kumpaa tahansa osapuolta on edustanut asianajaja tai muu oikeusalan ammattilainen, sekä kaikki asiakirjojen tiedoksiannosta tai kääntämisestä aiheutuvat kulut. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava vahvistaa sääntöjä, jotka sallivat oikeutettujen yksiköiden kerätä kohtuullisia liittymismaksuja tai vastaavia osallistumismaksuja kuluttajilta, jotka ovat nimenomaisesti ilmaisseet haluavansa, että heitä edustaa oikeutettu yksikkö tietyn hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen yhteydessä.

(14) [...]

(14 a) Kieltotoimenpiteisiin olisi sisällytettävä lopullisia ja tilapäisiä toimenpiteitä. Näistä jälkimmäiset voisivat kattaa väliaikaiset toimenpiteet, varotoimenpiteet ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet, joilla lopetetaan nykyinen menettely tai kielletään menettely, jos sitä ei ole vielä sovellettu mutta on olemassa riski, että sen soveltamisesta olisi vakavaa tai peruuttamatonta haittaa kuluttajille. Kieltotoimenpiteisiin voisi sisältyä myös toimenpiteitä, joilla vahvistetaan, että tietty menettely rikkoo lakia, tapauksissa, joissa kyseinen menettely on lopetettu ennen kuin edustajakanne nostettiin ja on edelleen tarpeen vahvistaa, että kyseinen menettely rikkoi lakia, esimerkiksi hyvitystoimenpiteiden jatkotoimien helpottamiseksi. Niihin voitaisiin myös sisällyttää sääntöjä rikkoneen elinkeinonharjoittajan velvollisuus julkaista oikaisuilmoitus tai toimenpidettä koskeva päätös kokonaan tai osittain asianmukaiseksi katsotussa muodossa.

(14 b) Jäsenvaltioiden olisi direktiivin 2009/22/EY pohjalta voitava vaatia, että sen osapuolen, joka aikoo nostaa kieltotoimenpiteitä koskevan kanteen, on sitä ennen neuvoteltava asiasta, jotta vastaajalla olisi mahdollisuus lopettaa riitautettu oikeudenloukkaus. Jäsenvaltioiden olisi voitava vaatia, että tämä ennalta tapahtuva neuvottelu suoritetaan yhdessä näiden jäsenvaltioiden nimeämän riippumattoman julkisen elimen kanssa. Mikäli jäsenvaltiot ovat määränneet ennalta tapahtuvasta neuvottelusta, olisi asetettava neuvottelupyynnön vastaanottamisesta laskettava kahden viikon määräaika, jonka jälkeen kantajalla on oikeus viivytyksettä nostaa kanne toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa, jos oikeudenloukkausta ei saada lakkaamaan. Näitä vaatimuksia voitaisiin kansallisen lainsäädännön mukaisesti soveltaa myös hyvityskanteisiin.

(15) [...]

(15 a) Tässä direktiivissä säädetyllä prosessioikeudellisella mekanismilla ei vaikuteta sääntöihin, joiden mukaan kuluttajilla on aineellinen oikeus sopimusoikeudelliseen ja muuhun kuin sopimusoikeudelliseen hyvitykseen siinä tapauksessa, että heidän etujaan on vahingoitettu. Tällaisia hyvitysmuotoja ovat esimerkiksi oikeus vahingonkorvaukseen, sopimuksen purkaminen, maksetun kauppahinnan palautus, tavarain vaihtaminen tai korjaaminen sekä hinnan alennus tarpeen mukaan ja unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tämän direktiivin ei pitäisi mahdollistaa rankaisevien vahingonkorvauksien määräämistä sääntöjä rikkoneelle elinkeinonharjoittajalle eikä liiallisen vahingonkorvauksen myöntämistä kuluttajille, joihin rikkomus on vaikuttanut. Tässä direktiivissä tarkoitettu edustajakanne, jolla vaaditaan hyvitystä, voidaan nostaa ainoastaan siitä tapauksessa, että unionin tai kansallisessa lainsäädännössä on säädetty tällaisesta aineellisesta oikeudesta hyvitykseen.

(15 b) Kuluttajilla, joita hyvitystä koskeva edustajakanne koskee, olisi oltava riittävät mahdollisuudet kanteen nostamisen jälkeen ilmaista, haluavatko he, että oikeutettu yksikkö edustaa heitä kyseisessä nimenomaisessa asiassa ja että he voivat hyötyä kyseisen edustajakanteen asiaankuuluvista tuloksista. Jotta jäsenvaltiot voisivat ottaa mahdollisimman hyvin huomioon oikeusperinteensä, niiden olisi säädettävä opt-in- tai opt-out-mekanismista tai niiden yhdistelmästä. Opt-in-mekanismissa kuluttajien olisi nimenomaisesti ilmaistava, että he haluavat oikeutetun yksikön edustavan heitä tietyssä hyvitystä koskevassa edustajakanteessa. Opt-out-mekanismissa kuluttajien olisi nimenomaisesti ilmaistava, että he eivät halua oikeutetun yksikön edustavan heitä tietyssä hyvitystä koskevassa edustajakanteessa. Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, missä vaiheessa edustajakanteen käsittelyä yksittäiset kuluttajat voisivat käyttää oikeuttaan liittyä kanteeseen tai jättäytyä siitä pois.

(15 b a) Opt-in-mekanismista säätvien jäsenvaltioiden olisi voitava edellyttää, että hyvitystoimenpidettä koskevaan kanteeseen liittyy ainakin joitakin kuluttajia, ennen kuin kanne nostetaan, sillä edellytyksellä, että kuluttajat voivat liittyä kanteeseen myös silloin, kun se on jo nostettu.

(15 c) Jotta varmistettaisiin moitteeton oikeudenkäyttö ja vältettäisiin ristiriitaiset tuomiot, opt-in-mekanismia olisi kuitenkin edellytettävä hyvitystä koskevan edustajakanteen yhteydessä silloin, kun kuluttajat, joihin sääntöjen rikkominen vaikuttaa, eivät tavallisesti oleskele sen tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen jäsenvaltiossa, jossa edustajakanne on nostettu. Tällaisessa tilanteessa kuluttajien olisi nimenomaisesti ilmaistava, että he haluavat heitä edustettavan kyseisessä edustajakanteessa, jotta kanteen lopputulos sitoisi heitä.

(15 d) Jos kuluttaja nimenomaisesti tai ilman eri toimenpiteitä ilmoittaa haluavansa, että oikeutettu yksikkö edustaa häntä edustajakanteessa, riippumatta siitä, nostetaanko tämä kanne opt-in- vai opt-out-mekanismin mukaisesti, häntä ei pitäisi voida enää edustaa muissa sellaisissa edustajakanteissa eikä hänen pitäisi voida nostaa sellaisia yksittäisiä kanteita, joilla on sama kanneperuste ja joissa vastaajana on sama elinkeinonharjoittaja. Tätä ei kuitenkaan pitäisi soveltaa, jos kuluttaja sen jälkeen, kun hän on nimenomaisesti tai ilman eri toimenpiteitä ilmoittanut haluavansa olla edustettuna hyvitystä koskevassa edustajakanteessa, jättäytyy pois kyseisestä kanteesta kansallisen lainsäädännön mukaisesti, esimerkiksi kun kuluttaja myöhemmin hylkää sovintoratkaisun sitovuuden itseään kohtaan.

(15 e) Jäsenvaltiot voisivat tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan menettelyn takaamiseksi kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti myös antaa kuluttajille mahdollisuuden hyötyä suoraan hyvitystoimenpiteestä toimenpiteen määräämisen jälkeen ilman muita vaatimuksia aikaisemmasta osallistumisesta kanteeseen.

(15 f) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava säännöt, jotka koskevat edustajakanteiden, yksittäisten kuluttajien nostamien yksittäisten kanteiden ja muiden sellaisten kanteiden koordinoitua, joiden tavoitteena on suojata kuluttajien yksilöllisiä ja yhteisiä etuja unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tämän direktiivin nojalla määrättyjen kieltotoimenpiteiden ei pitäisi vaikuttaa vahinkoa kärsineiden kuluttajien oikeuteen nostamaa yksilöllisiä hyvitystä koskevia kanteita sellaisten elinkeinonharjoittajan menettelyiden vuoksi, jotka ovat kieltotoimenpiteiden kohteena.

(16) [...]

(17) [...]

(18) Jäsenvaltioiden [...] **olisi** edellytettävä, että oikeutetut yksiköt antavat hyvitystä koskevan edustajakanteen tueksi riittävästi tietoa, kuten kuvauksen kuluttajaryhmästä, johon rikkomisen [...] **vaikuttaa**, sekä selostuksen tosiasia- ja oikeuskysymyksistä, jotka edustajakanteen yhteydessä on ratkaistava. Kanteen nostamisen ei pitäisi edellyttää sitä, että oikeutettu yksikkö yksilöi erikseen kaikki kuluttajat, joita [...] **kanne** koskee. Käsitellessään hyvitystä koskevaa edustajakannetta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen olisi tarkistettava mahdollisimman varhaisessa oikeudenkäynnin vaiheessa, soveltuuko tapaus käsiteltäväksi edustajakanteena, kun otetaan huomioon rikkomisen luonne sekä niiden kuluttajien kärsimien vahinkojen luonne, joihin rikkomisen [...] **vaikuttaa**.

(19) [...]

(19 a)Hyvitystoimenpiteessä olisi yksilöitävä erikseen kuluttajat tai ainakin niiden kuluttajien ryhmä, jotka ovat kyseisen toimenpiteen mukaisesti oikeutettuja hyvityksiin, ja tarvittaessa mainittava hyvityksen määräysmenetelmä sekä asianmukaiset toimet, jotka kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien on toteutettava hyvityksen täytäntöönpanemiseksi. Hyvitykseen oikeutettujen kuluttajien olisi voitava saada kyseiset hyvitykset aloittamatta erillisiä käsittelyjä. Esimerkiksi erillisen käsittelyn edellyttäminen merkitsisi sitä, että kuluttajan olisi nostettava yksittäinen kanne tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa, jotta hänen kärsimänsä vahinko voitaisiin määrittää. Sitä vastoin yksilöllisen hyvityksen saamiseksi kuluttajia voidaan edellyttää toteuttamaan tiettyjä toimia, kuten yhteydenottoa yksikköön, joka vastaa hyvitystoimenpiteen täytäntöönpanon valvonnasta.

(19 b)Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava tai pidettävä voimassa sellaiset säännöt määräaajoista, kuten hyvitysoikeuden käyttämiseen liittyvistä vanhentumisajoista tai muista määräaajoista, joiden mukaisesti yksittäiset kuluttajat voivat hyötyä hyvitystoimenpiteistä. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä sellaisten jäljellä olevien hyvitykseksi tarkoitettujen varojen kohteesta, joita ei ole peritty asetetuissa määräaajoissa.

(20) [...]

(21) [...]

(22) [...]

(23) [...]

(24) [...]

(25) [...]

- (26) **Hyvitystoimenpiteitä koskevien** edustajakanteiden [...] **yhteydessä** olisi kannustettava [...] kollektiivisiin sovintoratkaisuihin, joissa vahinkoa kärsineet kuluttajat saavat hyvitystä.
- (27) [...]
- (28) Tuomioistuimella ja hallintoviranomaisen olisi **voitava** [...] kehottaa [...] elinkeinonharjoittajaa ja oikeutettua yksikköä, joka on nostanut **hyvitystä koskevan** edustajakanteen, käynnistämään neuvottelut, joiden tavoitteena on sovintoratkaisu hyvityksen myöntämisestä kuluttajille, **joita kanne koskee**. [...]
- (29) [...]

(30) Kaikille [...] sovintoratkaisuille, jotka on tehty hyvitystä koskevan edustajakanteen yhteydessä [...], olisi saatava asianomaisen tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen hyväksyntä [...], paitsi jos sovintoratkaisun ehtojen täytäntöönpanoa ei voida valvoa tai sovintoratkaisu on sellaisen pakottavan kansallisen lainsäädännön vastainen, jota sovelletaan kanneperusteeseen, josta poikkeamisesta ei puolestaan voida sopia poiketa kuluttajien etuja heikentävällä tavalla. Esimerkiksi sovintoratkaisu, jossa nimenomaisesti jätettäisiin ennalleen sopimusehto, jonka perusteella elinkeinonharjoittaja saa yksinoikeuden tulkita sopimuksen muita ehtoja, saattaa olla pakottavan kansallisen lainsäädännön vastainen.

(30 a) Jäsenvaltioiden olisi voitava vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi kieltäytyä hyväksymästä sovintoratkaisua myös silloin, kun tuomioistuin tai hallintoviranomainen katsoo, että sovintoratkaisu ei ole oikeudenmukainen.

(30 b) Jäsenvaltiot voisivat vahvistaa sääntöjä, joiden mukaisesti asianosaisille yksittäisille kuluttajille annettaisiin mahdollisuus hyväksyä tai hylätä sovintoratkaisun sitovuus itseään kohtaan.

(31) Jotta edustajakanne voisi menestyä, on varmistettava, että kuluttajat tietävät siitä. Kuluttajien [...] on oltava tietoisia [...] kanteesta [...], jotta he voivat nimenomaisesti tai ilman eri toimenpiteitä ilmaista haluavansa, että heitä edustetaan hyvitystä koskevassa edustajakanteessa. Jäsenvaltioiden olisi mahdollistettava tämä vahvistamalla asianmukaisia sääntöjä, jotka koskevat kanteista tiedottamista kuluttajille. Olisi oltava jäsenvaltioiden asia päättää siitä, kenen vastuulla tämän tiedottamisen olisi oltava. [...]

(31 a) Kuluttajille olisi myös tiedotettava lainvoimaisista päätöksistä, joissa määrätään kieltotoimenpiteistä, hyvitystoimenpiteistä tai hyväksytyistä sovintoratkaisuista, ja heille olisi annettava tieto siitä, mitä oikeuksia heillä on sen jälkeen kun rikkominen on vahvistettu ja mitä heidän on myöhemmin tehtävä erityisesti hyvityksen saamiseksi. Kun tieto rikkomisesta leviää, elinkeinonharjoittajan maine joutuu vaaraan. Tämä on tärkeä tekijä, joka voi estää elinkeinonharjoittajia rikkomasta kuluttajien oikeuksia.

(32) Jotta tiedotuksella olisi vaikutusta, tietoa on annettava riittävästi ja oikeassa suhteessa tapauksen olosuhteisiin. [...] Tällaiset tiedot voidaan antaa esimerkiksi elinkeinonharjoittajan verkkosivustolla, sosiaalisessa mediassa, verkossa toimivilla markkinapaikoilla tai suosituissa sanomalehdissä, pelkästään sähköisesti levitettävät mukaan lukien. Jos mahdollista **ja aiheellista**, tiedot olisi annettava kuluttajille henkilökohtaisesti joko sähköpostiviestillä tai paperimuotoisella kirjeellä. Vammaisille nämä tiedot olisi pyydettyäessä annettava esteettömässä muodossa.

(32 a) Olisi oltava sääntöjä rikkoneen elinkeinonharjoittajan vastuulla tiedottaa omalla kustannuksellaan kaikille asianosaisille kuluttajille lopullisista kielto- ja hyvitystoimenpiteistä. Elinkeinonharjoittajan olisi tiedotettava kuluttajille myös sovintoratkaisuista, jotka tuomioistuin tai hallintoviranomainen on hyväksynyt. Jäsenvaltiot voisivat vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella tällainen velvoite riippuu oikeutetun yksikön tekemästä pyynnöstä. Jos kansallisen lainsäädännön mukaisesti tuomioistuin tai hallintoviranomainen taikka oikeutettu yksikkö tiedottaa lainvoimaisista päätöksistä ja hyväksytyistä sovintoratkaisuista kuluttajille, joita kanne koskee, elinkeinonharjoittajan ei tarvitse tiedottaa niistä erikseen.

(33) [...] Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että minkä tahansa jäsenvaltion tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen lainvoimaista päätöstä, jolla vahvistetaan, että kuluttajien yhteisiä etuja on vahingoitettu sääntöjä rikkomalla, voidaan käyttää todisteena kyseisen rikkomisen tapahtumisesta minkä tahansa muun sellaisen kanteen yhteydessä, jolla haetaan hyvitystä kansallisissa tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa samaa elinkeinonharjoittajaa vastaan saman rikkomisen perusteella. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja vapaan todistusharkinnan mukaisesti tämän ei pitäisi rajoittaa todistusharkintaa koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamista.

(34) [...]

(35) [...]Vanhentumisajat keskeytetään tavallisesti, kun kanne nostetaan. Kieltotoimenpiteitä koskevat kanteet eivät kuitenkaan välttämättä vaikuta tällä tavalla samasta rikkomisesta myöhemmin mahdollisesti aiheutuviin hyvitystoimenpiteisiin. Jäsenvaltioiden olisi näin ollen varmistettava, että käsiteltävänä oleva kieltotoimenpiteitä koskeva edustajakanne lykkää tai keskeyttää sovellettavat vanhentumisajat niiden kuluttajien osalta, joita kanne koskee, jotta kyseiset kuluttajat eivät menettäisi mahdollisuuttaan nostaa myöhemmin yksittäin tai oikeutetun yksikön edustamana hyvitystoimenpiteitä koskevaa kannetta samasta väitetystä rikkomisesta, siksi että vanhentumisajat olisivat umpeutuneet kyseisiä kieltotoimenpiteitä koskevien edustajakanteiden käsittelyn aikana. Kun oikeutettu yksikkö nostaa kieltotoimenpiteitä koskevan edustajakanteen, sen olisi riittävän selvästi määriteltävä niiden kuluttajien ryhmä, joiden etuihin väitetty rikkominen vaikuttaa, joilla voisi mahdollisesti olla tähän rikkomiseen perustuvia vaateita ja joihin vanhentumisaikojen umpeutuminen kieltotoimenpiteitä koskevan kanteen käsittelyn aikana saattaisi vaikuttaa. Selkeyden vuoksi olisi todettava, että myös käsiteltävänä olevan hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen olisi lykättävä tai keskeytettävä sovellettavat vanhentumisajat niiden kuluttajien osalta, joita kyseinen kanne koskee.

(35 a)Oikeusvarmuuden turvaamiseksi tämän direktiivin mukaisesti määräytyviä vanhentumisaikojen lykkäämisiä tai keskeyttämisiä olisi sovellettava vain hyvitysvaateisiin, jotka perustuvat [tämän direktiivin soveltamispäivä] tai sen jälkeen tapahtuneisiin rikkomisiin. Tämän ei pitäisi estää vanhentumisaikojen lykkäämisiä tai keskeyttämisiä koskevien kansallisten säännösten, joita sovellettiin jo ennen [direktiivin soveltamispäivä], soveltamista hyvitysvaateisiin, jotka perustuvat ennen kyseistä päivää tapahtuneisiin rikkomisiin.

- (36) Edustajakanteet, joissa vaaditaan [...] **kieltotoimenpiteitä**, olisi käsiteltävä tuomioistuimessa tarkoituksenmukaista menettelyä noudattaen. **Jos rikkominen ei ole vielä päättynyt, voitaisiin korostaa nopean käsittelyn tarvetta. Väliaikaisia [...] kieltotoimenpiteitä koskevat kanteet** olisi aina [...] **tarvittaessa** käsiteltävä [...] **yksinkertaisessa** menettelyssä, jotta rikkomisesta ei aiheutuisi vahinkoa tai lisävahinkoa.
- (37) Todisteet ovat tärkeitä, kun selvitetään, onko [...] **kielto- tai hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne perusteltu**. Tiedot kuitenkin jakautuvat **usein** epätasaisesti elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välillä, ja tarvittavat [...] **todisteet** voivat olla yksinomaan elinkeinonharjoittajan hallussa ja näin ollen oikeutetun yksikön ulottumattomissa. Oikeutetuilla yksiköillä olisi siksi [...] **oltava** oikeus pyytää toimivaltaiselta tuomioistuimelta tai hallintoviranomaiselta, että **tämä määräisi** elinkeinonharjoittajan esittämään todisteet, joilla on merkitystä kanteen ajamisen kannalta [...]. **Toisaalta kun otetaan huomioon oikeuskeinojen tasapuolisuuden periaate, elinkeinonharjoittajalla olisi oltava samanlainen oikeus pyytää todisteita, jotka ovat oikeutetun yksikön valvonnassa.** Edustajakannetta käsittelevän tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen olisi arvioitava huolellisesti **kansallisen prosessilainsäädännön mukaisesti todisteiden** esittämisvelvollisuuden tarvetta, soveltamisalaa ja oikeasuhteisuutta. Tällöin olisi otettava huomioon kolmansien osapuolten oikeutettujen etujen suojaaminen sekä sovellettavat unionin ja kansalliset salassapitosäännöt.

- (38) Jotta varmistettaisiin, että edustajakanteet ovat vaikuttavia, sääntöjä rikkoneelle elinkeinonharjoittajalle olisi määrättävä tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia seuraamuksia [...], jos tämä ei noudata tai kieltäytyy noudattamasta kieltotoimenpidettä.
Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että nämä seuraamukset voivat olla sakkoja, esimerkiksi ehdollisia sakkoja tai uhkasakkoja. Olisi myös säädettävä seuraamuksista, joita määrätään, jos elinkeinonharjoittaja ei noudata tai kieltäytyy noudattamasta määräystä tiedottaa asianosaisille kuluttajille lainvoimaisista päätöksistä tai sovintoratkaisuista taikka määräystä esittää todisteet. Kieltäydyttyä noudattamasta määräystä esittää todisteet olisi voitava soveltaa myös muita seuraamustyyppisiä kuten menettelyllisiä toimia.
- (39) Koska edustajakanteilla ajetaan yleistä etua suojaamalla kuluttajien yhteisiä etuja, jäsenvaltioiden olisi pidettävä käytössä tai pyrittävä löytämään keinoja, joilla varmistetaan [...], että menettelyihin liittyvät kulut eivät estä oikeutettuja yksiköitä nostamasta tämän direktiivin mukaisia edustajakanteita. Tällaisia keinoja voisivat olla esimerkiksi tuomioistuinten ja hallintoviranomaisten palkkioiden alentaminen, tarvittaessa oikeusavun myöntäminen oikeutetuille yksiköille tai julkisen rahoituksen tarjoaminen näille edustajakanteiden nostamista varten sekä muut tukikeinot.
Jäsenvaltioita ei kuitenkaan pitäisi velvoittaa rahoittamaan edustajakanteita.
- (40) Eri jäsenvaltioiden oikeutettujen yksiköiden yhteistyö ja tietojenvaihto ovat osoittautuneet hyödyllisiksi puututtaessa erityisesti rajat ylittäviin rikkomisiin. Valmiuksien kehittämistä ja yhteistyötä on tarpeellista jatkaa, ja näihin toimiin olisi saatava mukaan enemmän oikeutettuja yksiköitä kaikkialta unionin alueelta. Näin voitaisiin lisätä rajat ylittävien edustajakanteiden hyödyntämistä.

(40a) Tämän direktiivin arviointia varten jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle tämän direktiivin mukaisesti nostettuja edustajakanteita koskevat tiedot. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava tiedot niiden tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten päätökseen saattamien edustajakanteiden määrästä ja tyypistä. Lisäksi olisi toimitettava tiedot myös edustajakanteiden tuloksista kuten siitä, ovatko ne olleet tutkittaviksi otettavia ja onko ne hyväksytty tai onko niiden tuloksena ollut hyväksytty sovintoratkaisu. Jotta voitaisiin keventää jäsenvaltioiden hallinnollista raskautusta näiden velvoitteiden täyttämisessä, erityisesti kieltotoimenpiteiden yhteydessä olisi katsottava riittäväksi, että komissiolle toimitetaan yleisen tason tietoja rikkomisten tyypeistä ja osapuolista. Osapuolten osalta olisi esimerkiksi katsottava riittäväksi ilmoittaa komissiolle siitä, onko oikeutettuna yksikkönä toiminut julkinen elin vai kuluttajajärjestö ja mikä on ollut elinkeinonharjoittajan toimiala (esimerkiksi rahoituspalvelut). Jäsenvaltiot voisivat vaihtoehtoisesti toimittaa komissiolle jäljennökset asiaankuuluvista päätöksistä tai sovintoratkaisuista. Tietoja edustajakanteisiin kuluttajina liittyvistä henkilöistä ei pitäisi toimittaa.

(41) [...]

(42) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tätä direktiiviä olisi näin ollen tulkittava ja sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti, mukaan lukien vaatimukset, jotka koskevat oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin sekä oikeutta puolustukseen.

- (43) Ympäristölainsäädännön osalta tässä direktiivissä otetaan huomioon tiedon saannista, kansalaisten osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehty YK:n Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimus (Århusin yleissopimus).
- (44) Tämän direktiivin tavoitteena on [...] **varmistaa, että kaikkiin jäsenvaltioihin luodaan sekä kielto- että hyvitystoimenpiteitä hakevia** edustajakanteita koskeva mekanismi, jolla suojataan kuluttajien yhteisiä etuja ja näin varmistetaan kuluttajansuojan korkea taso koko unionissa ja turvataan sisämarkkinoiden [...] toiminta. Tätä tavoitetta ei voida riittävästi saavuttaa yksinomaan jäsenvaltioiden toimilla, vaan **rikkomisten** [...] rajat ylittävien vaikutusten vuoksi tavoite saavutetaan helpommin unionin tasolla. Tämän vuoksi unioni voi toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisia toimenpiteitä. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (45) Jäsenvaltiot ovat selittävästä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (46) On aiheellista vahvistaa säännöt tämän direktiivin ajallisesta soveltamisesta.
- (47) Sen vuoksi direktiivi 2009/22/EY olisi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

Luku 1

Kohde, soveltamisala ja määritelmät

I artikla *Kohde*

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt, [...] **joilla varmistetaan, että kaikissa jäsenvaltioissa on käytettävissä** edustajakanteita, joiden tavoitteena on suojata kuluttajien yhteisiä etuja, ja [...] **joissa säädetään asianmukaisista takeista** perusteettomien oikeudenkäyntien välttämiseksi. **Jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämistä varten hyväksytyjen toimenpiteiden tavoitteena on sisämarkkinoiden toiminnan parantaminen saavuttamalla kuluttajansuojan korkea taso.**
2. Tällä direktiivillä ei estetä jäsenvaltioita antamasta tai pitämästä voimassa [...] menettelyllisiä välineitä [...] kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi kansallisella tasolla. **Jäsenvaltioiden on kuitenkin varmistettava, että ainakin yksi edustajakanteita koskeva mekanismi on tämän direktiivin mukainen.**

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan elinkeinonharjoittajia vastaan nostettaviin edustajakanteisiin, jotka johtuvat siitä, että elinkeinonharjoittajat ovat rikkoneet liitteessä I lueteltuja unionin oikeuden säännöksiä, **myös sellaisena kuin ne ovat saatettuna osaksi kansallista lainsäädäntöä**, ja kyseiset rikkomiset vahingoittavat tai saattavat vahingoittaa kuluttajien yhteisiä etuja. **Tällä direktiivillä ei rajoiteta liitteessä I mainitun unionin lainsäädännön soveltamiseen. Sitä** [...] sovelletaan sekä kotimaisiin että rajat ylittäviin rikkomisiin, myös silloin, kun kyseiset rikkomiset ovat lakanneet ennen edustajakanteen vireilletuloa tai ennen sen vireilläolon päättymistä.
2. Tällä direktiivillä ei vaikuteta unionin tai kansallisessa lainsäädännössä oleviin sääntöihin, joissa kuluttajien käytettäväksi on asetettu sopimusperusteisia tai muita kuin sopimusperusteisia oikeussuojakeinoja tällaisten rikkomisten varalta.
3. Tällä direktiivillä ei rajoiteta niiden unionin säännösten soveltamista, jotka koskevat kansainvälistä yksityisoikeutta ja erityisesti tuomioistuimen toimivaltaa, **päätösten vastavuoroista tunnustamista ja täytäntöönpanoa sekä** sovellettavaa lakia.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'kuluttajalla' luonnollista henkilöä, joka toimii sellaisessa tarkoituksessa, joka ei liity hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;
- 2) 'elinkeinonharjoittajalla' luonnollista henkilöä tai joko yksityisessä tai julkisessa omistuksessa olevaa oikeushenkilöä, joka harjoittaa tai jonka nimissä tai puolesta toinen henkilö harjoittaa elinkeinoa tai ammattia;

- 3) 'kuluttajien yhteisillä eduilla' [...] kuluttajien [...] yleistä etua ja erityisesti hyvitystoimenpiteiden yhteydessä tietyn kuluttajaryhmän etuja;
- 4) 'edustajakanteella' kannetta, jonka avulla suojataan kuluttajien yhteisiä etuja [...] ja jonka on nostanut oikeutettu yksikkö kielto- tai hyvitystoimenpiteiden tai molempien hankkimiseksi;
- 4 a) 'kotimaisella edustajakanteella' edustajakannetta, jonka oikeutettu yksikkö on nostanut siinä jäsenvaltiossa, johon oikeutettu yksikkö on nimetty**;
- 4 b) 'rajat ylittävällä edustajakanteella' edustajakannetta, jonka oikeutettu yksikkö on nostanut muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, johon oikeutettu yksikkö on nimetty**;
- 5) 'elinkeinonharjoittajan menettelyllä' elinkeinonharjoittajan tekoa tai laiminlyöntiä;
- 6) 'lainvoimaisella päätöksellä' jäsenvaltion tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen päätöstä, johon ei voida tai ei enää voida hakea muutosta [...] varsinaisin muutoksenhakukeinoin.

Luku 2

Edustajakanteet

4 artikla

Kotimaisia edustajakanteita varten nimetyt oikeutetut yksiköt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt, jotka jäsenvaltiot ovat kyseisten yksiköiden pyynnöstä [...] nimenneet **kotimaisten** edustajakanteiden nostamista varten [...], voivat nostaa kotimaisia edustajakanteita.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

2. [...]
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että erityisesti kuluttajajärjestöt [...], **myös usean jäsenvaltion kuluttajia edustavat kuluttajajärjestöt, voivat hakea** oikeutetun yksikön asemaan **kansallisen lainsäädännön mukaisesti**. [...]
4. [...]
- 4 a. Jäsenvaltiot voivat nimetä oikeutetuiksi yksiköiksi julkisia elimiä.**
- 4 b. Jäsenvaltiot voivat nimetä oikeutetun yksikön tämän pyynnöstä tapauskohtaisesti tiettyä edustajakannetta varten.**
- 4 c. Tiedot edustajakanteita varten etukäteen nimetyistä oikeutetuista yksiköistä on asetettava julkisesti saataville.**
5. [...]

4 a artikla

Oikeutettujen yksiköiden nimeäminen rajat ylittäviä edustajakanteita varten

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksiköt, erityisesti kuluttajajärjestöt, myös useassa jäsenvaltiossa olevia jäseniä edustavat kuluttajajärjestöt, voivat hakea oikeutetun yksikön asemaan rajat ylittäviä edustajakanteita varten.
2. Jäsenvaltiot voivat nimetä julkisia elimiä oikeutetuiksi yksiköiksi rajat ylittäviä edustajakanteita varten.

- 3. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksikkö tämän pyynnöstä oikeutetuksi yksiköksi rajat ylittäviä edustajakanteita varten, jos se täyttää kaikki seuraavat vaatimukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista:**
- a) yksikkö on oikeushenkilö, joka on perustettu nimeävän jäsenvaltion lakien mukaisesti vähintään 18 kuukautta ennen nimeämispyyntöä, ja se pystyy osoittamaan toimineensa tosiasiallisesti julkisesti vähintään 12 kuukauden ajan kuluttajien etujen suojaamiseksi;**
 - b) sillä on sääntömääräisen tarkoituksensa mukaisesti oikeutettu intressi suojata kuluttajien etuja tämän direktiivin kattamassa unionin lainsäädännössä säädetyllä tavalla;**
 - c) se on voittoa tavoittelematon;**
- c a) sillä on omaa toiminta-alaansa koskevat tarvittavat tiedot ja taidot rajat ylittävien edustajakanteiden nostamiseksi kyseisellä alalla;**
- c a) sen taloudellinen tilanne on terve ja vakaa;**
- c b) siihen eivät vaikuta henkilöt, jotka eivät ole kuluttajia ja joilla on edustajakanteiden nostamiseen liittyviä taloudellisia intressejä, erityisesti elinkeinonharjoittajat, myös kolmansilta osapuolilta saatavan rahoituksen tapauksessa, ja yksiköllä on käytössään menetelmiä, joilla tällainen vaikuttaminen estetään;**
 - c c) se asettaa julkisesti saataville asianmukaisella tavalla, erityisesti verkkosivustollaan, tiedot edellä luetelluista kriteereistä ja toimintansa rahoituslähteistä yleisellä tasolla.**
- 3 a. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joilla rajoitetaan oikeutetun yksikön oikeutta nostaa edustajakanteita kyseisen yksikön omalla toiminta-alalla.**

3 b. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 2 ja 3 kohdissa tarkoitettujen oikeutettujen yksiköiden luettelo, joka sisältää kyseisten yksiköiden nimet ja toiminnan tarkoitukset sekä 3 a kohdassa tarkoitettut mahdolliset rajoitukset, viimeistään ... [vuosi direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä] ja aina, kun luetteloon tehdään muutoksia. Jäsenvaltioiden on asetettava luettelo julkisesti saataville.

Komissio asettaa julkisesti saataville kootun luettelon näistä oikeutetuista yksiköistä. Luettelo päivitetään vuosittain ja aina, kun muutoksista ilmoitetaan komissiolle.

4. Jäsenvaltioiden on arvioitava vähintään joka viides vuosi sitä, täyttävätkö oikeutetut yksiköt edelleen 3 kohdassa luetellut vaatimukset. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutettu yksikkö menettää asemansa, jos se ei enää täytä yhtä tai useampaa vaatimusta.

5. Jos jäsenvaltio tai komissio asettaa kyseenalaiseksi, täyttääkö oikeutettu yksikkö 3 kohdan vaatimukset, jäsenvaltion, joka on nimennyt kyseisen oikeutetun yksikön, on tutkittava asia ja tarvittaessa peruutettava nimeäminen, jos yksi tai useampi vaatimus ei täyty.

6. Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallisia yhteyspisteitä 5 kohdassa tarkoitettuja tilanteita varten ja ilmoitettava näiden yhteyspisteiden nimet ja yhteystiedot komissiolle. Komissio laatii luettelon nimetyistä yhteyspisteistä ja asettaa sen jäsenvaltioiden saataville.

4 b artikla
Rajat ylittävien edustajakanteiden nostaminen

1. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että jossakin toisessa jäsenvaltiossa rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimetyt oikeutetut yksiköt voivat nostaa tällaisia rajat ylittäviä edustajakanteita niiden tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun väitetty rikkominen vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa eri jäsenvaltioiden kuluttajiin, useat oikeutetut yksiköt eri jäsenvaltioista voivat näiden kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostaa edustajakanteita jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai hallintoviranomaisessa esiintyen yhdessä.
3. Tuomioistuinten ja hallintoviranomaisten on hyväksyttävä 4 a artiklan 3 b kohdassa tarkoitettu luettelo osoitukseksi oikeutetun yksikön oikeudesta nostaa rajat ylittäviä edustajakanteita, mikä ei kuitenkaan rajoita niiden oikeutta tutkia, onko oikeutetulla yksiköllä tarkoituksensa perusteella oikeus ryhtyä toimiin kyseisessä tapauksessa.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella niiden tuomioistuimilla tai hallintoviranomaisilla on valtuudet tutkia, onko hyvitystä koskevan rajat ylittävän edustajakanteen nostavan oikeutetun yksikön rahoittajana kolmatta osapuolta, jolla on kanteen tulosta koskevia taloudellisia intressejä, ja jos näin on, evätä oikeutetun yksikön oikeuskelpoisuus kyseisen rajat ylittävän edustajakanteen osalta.
4. Kun oikeutettu yksikkö nostaa rajat ylittävän edustajakanteen, sen on vahvistettava asian käsittelevälle tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle, että se täyttää 4 a artiklan 3 kohdassa luetellut vaatimukset. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin toteuttaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että tuomioistuimella tai hallintoviranomaisella on valtuudet tutkia, täyttyvätkö vaatimukset, jos asiassa nousee esiin perusteltuja huolenaiheita.

- 5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sellaisiin tilanteisiin puuttumiseksi, joissa 4 kohdassa tarkoitetut tiedot vaatimusten noudattamisesta ovat virheellisiä. Toimenpiteisiin voi sisältyä tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuus hylätä kanne. Tällainen hylkääminen ei saa vaikuttaa niiden kuluttajien oikeuksiin, joita kanne koskee.**
- 6. Tuomioistuinten tai hallintoviranomaisten, joissa kanne nostetaan, on arvioitava erityisen rajat ylittävän edustajakanteen tutkittavaksi ottamista kansallisen lainsäädännön mukaisesti.**

5 artikla
Edustajakanteet [...]

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt voivat nostaa **2 artiklan mukaisia** edustajakanteita kansallisissa tuomioistuimissa tai hallintoviranomaisissa. [...]

Kun oikeutettu yksikkö nostaa edustajakanteen, sen on toimitettava tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle riittävät tiedot kuluttajista, joita kanne koskee.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt voivat [...] vaatia [...] **tarvittaessa ainakin** seuraavia toimenpiteitä:

- a) [...] kieltotoimenpiteet [...] ;
- b) [...]

b a) hyvitystoimenpiteet.

[...]

3. [...]

4. [...] Jäsenvaltiot [...] **voivat sallia** [...] oikeutettujen yksiköiden vaatia **tarvittaessa** 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä [...] samalla edustajakanteella. **Jäsenvaltiot voivat säätää, että nämä toimenpiteet määrätään samalla päätöksellä.**

4 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt edustavat kuluttajien etuja edustajakanteissa ja että yksiköillä on asianosaisen oikeudet ja velvollisuudet. Kuluttajien, joita kanne koskee, on voitava hyötyä 2 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä. Kuluttajat, joita kanne koskee, voivat joutua vastaamaan oikeudenkäyntikuluista vain kansallisen lainsäädännön mukaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joilla sallitaan kohtuullisten liittymismaksujen tai vastaavien osallistumismaksujen kerääminen.

5 a artikla
Kieltotoimenpiteet

- 1. Edellä 5 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut kieltotoimenpiteet ovat seuraavat:**
- a) väliaikainen toimenpide, jolla lopetetaan tai tarvittaessa kielletään menettely, jonka katsotaan rikkovan sääntöjä;**
 - b) lopullinen toimenpide, jolla lopetetaan tai tarvittaessa kielletään menettely, joka rikkoo sääntöjä.**

1 a. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun toimenpiteeseen voi kansallisen lainsäädännön mukaisesti sisältyä:

- a) toimenpide, jolla osoitetaan, että menettely rikkoo sääntöjä;**
- b) velvollisuus julkaista oikaisuilmoitus tai toimenpidettä koskeva päätös kokonaan tai osittain asianmukaiseksi katsotussa muodossa.**

2. Oikeutetuille yksiköille ei saa asettaa vaatimusta, jonka mukaan niiden olisi esitettävä näyttö niiden yksittäisten kuluttajien todellisista vahingoista, joita rikkominen koskee, tai elinkeinonharjoittajan tahallisuudesta tai huolimattomuudesta. Kuluttajilta, joita kieltotoimenpiteen määräämiseksi nostettu edustajakanne koskee, ei saa edellyttää osallistumista kyseiseen edustajakanteeseen.

3. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tai pitää voimassa kansallisen lainsäädännön säännöksiä, joiden mukaan oikeutettu yksikkö voi hakea 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja kieltotoimenpiteitä vasta, kun se on yrittänyt saada rikkomisen lakkaamaan neuvottelemalla elinkeinonharjoittajan kanssa. Jos elinkeinonharjoittaja ei neuvottelupyynnön vastaanotettuaan lopeta rikkomista kahden viikon kuluessa, oikeutettu yksikkö voi viivytyksettä nostaa edustajakanteen tällaista kieltotoimenpidettä varten. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kansallisen lainsäädännön asiaa koskevat säännökset. Komissio varmistaa, että nämä tiedot ovat julkisesti saatavilla.

5 b artikla
Hyvitystoimenpiteet

1. Hyvitystoimenpiteen on veloitettava elinkeinonharjoittaja tarjoamaan asianosaisille kuluttajille hyvitys esimerkiksi maksamalla vahingonkorvausta, korjaamalla tai vaihtamalla tavara, alentamalla hintaa, purkamalla sopimuksen tai palauttamalla maksetun kauppahinnan tarpeen mukaan ja unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt siitä, miten ja missä vaiheessa yksittäiset kuluttajat, joita kanne koskee, voivat asianmukaisten aikarajojen puitteissa ja kun kyseinen kanne on nostettu, nimenomaisesti tai ilman eri toimenpiteitä ilmoittaa, haluavatko he, että hyvitystoimenpiteitä koskevan edustajakanteen nostanut oikeutettu yksikkö edustaa heitä ja että kanteen tulos sitoo heitä.
3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksittäisten kuluttajien, jotka eivät tavallisesti oleskele sen tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen jäsenvaltiossa, jossa edustajakanne on nostettu, on nimenomaisesti ilmaistava haluavansa, että heitä edustetaan kyseisessä kanteessa, jotta kanteen tulos sitoisi heitä.
- 3 a. Kuluttajia, jotka ovat nimenomaisesti tai ilman eri toimenpiteitä ilmaisseet haluavansa, että heitä edustetaan edustajakanteessa, ei voida edustaa muissa sellaisissa edustajakanteissa eivätkä he voi nostaa sellaisia yksittäisiä kanteita, joilla on sama kanneperuste ja joissa vastaajana on sama elinkeinonharjoittaja.

4. Jos hyvitystoimenpiteessä ei eritellä yksittäisiä kuluttajia, joilla on oikeus hyötyä toimenpiteellä määrätystä hyvityksestä, siinä on vähintään kuvattava niiden kuluttajien ryhmä, joilla on oikeus hyötyä kyseisistä hyvityksistä.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hyvitystoimenpide antaa kuluttajille mahdollisuuden hakea vahingonkorvausta tarvitsematta nostaa sitä varten erillistä haastetta.
6. Jäsenvaltioiden on vahvistettava tai pidettävä voimassa säännöt, jotka koskevat määräaikoja, joiden mukaisesti yksittäiset kuluttajat voivat hyötyä hyvitystoimenpiteistä. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä sellaisten jäljellä olevien hyvitykseksi tarkoitettujen varojen kohteesta, joita ei ole peritty asetetuissa määräajoissa.
7. Edustajakanteen perusteella toteutetuilla hyvitystoimenpiteillä määrätty hyvitykset eivät saa vaikuttaa muiden sellaisten hyvitysten soveltamiseen, joita kuluttajilla on unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti käytettävissään ja joita kyseinen edustajakanne ei koskenut.
8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeutetut yksiköt voivat nostaa hyvitystoimenpiteitä koskevia edustajakanteita ilman, että tuomioistuin tai hallintoviranomainen vahvistaa ensin rikkomisen erillisessä käsittelyssä.

6 artikla
[...]

[...]

[...]

[...]

8 artikla
Hyvityksiä koskevat sovintoratkaisut

[...]

2. **Sovintoratkaisun hyväksymistä varten** jäsenvaltioiden on varmistettava, että [...] **hyvitystoimenpiteitä koskevissa** edustajakanteissa:
- a) **oikeutettu yksikkö ja elinkeinonharjoittaja voivat yhdessä ehdottaa tuomioistuimelle tai hallintoviranomaiselle kuluttajille annettavaa hyvitystä koskevaa sovintoratkaisua; tai**
- b) tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi kehottaa oikeutettua yksikköä ja [...] **elinkeinonharjoittajaa**, näitä ensin kuultuaan, pyrkimään hyvitysasiassa sovintoratkaisuun tietyn kohtuullisen määräajan kuluessa.
3. [...]

4. Tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen on tarkastettava [...] 2 [...] kohdassa tarkoitetut sovintoratkaisut. Tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen on arvioitava [...], **onko sen kieltävyttävä hyväksymästä sovintoratkaisua, joka on pakottavan kansallisen lainsäädännön vastainen tai joka sisältää ehtoja, joita ei voida valvoa**, ja otettava tällöin huomioon kaikkien osapuolten [...] **ja erityisesti** asianosaisten kuluttajien oikeudet ja edut. **Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella tuomioistuin tai hallintoviranomainen voi kieltäytyä hyväksymästä sovintoratkaisua sillä perusteella, että sovintoratkaisu ei ole oikeudenmukainen.**
5. Jos sovintoratkaisua [...] ei hyväksytä, tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen on jatkettava edustajakanteen **käsittelyä**.
6. **Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella** yksittäisille kuluttajille, **joita kanne ja siihen liittyvä sovintoratkaisu** koskevat, [...] **annetaan** mahdollisuus hyväksyä tai hylätä [...] 2 [...] kohdassa tarkoitetun sovintoratkaisun sitovuus itseään kohtaan. Sillä, että 4 kohdassa tarkoitetun hyväksytyn sovintoratkaisun nojalla on saatu hyvitystä, ei ole vaikutusta muihin unionin tai kansallisen lainsäädännön [...] **mukaisesti saatavilla oleviin hyvityksiin, joita kyseinen sovintoratkaisu ei koskenut.**

9 artikla

Edustajakannetta koskeva tiedottaminen

- 0. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt sen varmistamiseksi, että kuluttajilla, joita hyvitystoimenpiteitä hakeva edustajakanne koskee, on mahdollisuus saada tietoa kanteesta kohtuullisessa ajassa ja asianmukaisin keinoin, jotta kuluttajat voivat käyttää 5 b artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja oikeuksiaan.**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuomioistuin tai hallintoviranomainen vaatii [...] elinkeinonharjoittajaa antamaan [...] kuluttajille, **joita kanne koskee**, tietyssä määräajassa omalla kustannuksellaan tiedon lainvoimaisista päätöksistä, joissa on määrätty 5 [...] artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä, sekä 8 artiklassa tarkoitetuista hyväksytyistä sovintoratkaisuista tapauksen olosuhteisiin soveltuvalla välineellä, esimerkiksi tarvittaessa antamalla tiedon henkilökohtaisesti jokaiselle kuluttajalle, jota asia koskee. **Tätä ei sovelleta, jos asianosaisille kuluttajille ilmoitetaan lainvoimaisesta päätöksestä tai hyväksytystä sovintoratkaisusta muulla tavoin. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joiden perusteella tällainen velvoite riippuu oikeutetun yksikön tekemästä pyynnöstä.**
- 1 a. Jos oikeutetut yksiköt velvoitetaan ilmoittamaan kanteista kuluttajille, joita kanteet koskevat, ilmoittamisesta aiheutuvat välttämättömät kulut voidaan periä takaisin elinkeinonharjoittajalta, jos kanne hyväksytään.**
- Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan lainvoimaisiin päätöksiin soveltuvin osin.**
2. Edellä **0 ja** 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällytettävä helppotajuisella kielellä laadittu selostus, joka koskee edustajakanteen kohdetta, kanteen oikeudellisia seurauksia sekä tarvittaessa kanteessa tarkoitetuilta kuluttajilta edellytettäviä jatkotoimia.

10 artikla
Lainvoimaisten päätösten vaikutukset

- [...] Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **minkä tahansa jäsenvaltion tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen lainvoimaista päätöstä, jolla vahvistetaan**, että kuluttajien yhteisiä etuja on vahingoitettu sääntöjä rikkomalla, [...] **voidaan käyttää** [...] **todisteena** kyseisen rikkomisen tapahtumisesta minkä tahansa muun sellaisen kanteen yhteydessä, jolla haetaan hyvitystä kansallisissa tuomioistuimissa **tai hallintoviranomaisissa** samaa elinkeinonharjoittajaa vastaan saman rikkomisen perusteella, **todistusharkintaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.**

2. [...]

3. [...]

11 artikla
[.../ Vanhentumisajat

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että [...] käsiteltävänä oleva, 5 a artiklassa tarkoitettuja kieltotoimenpiteitä koskeva edustajakanne lykkää tai keskeyttää sovellettavat vanhentumisajat niiden kuluttajien osalta, joita kanne koskee, jotta kyseiset kuluttajat eivät menettäisi mahdollisuuttaan nostaa myöhemmin hyvitystoimenpiteitä koskevaa kannetta samasta väitetystä rikkomisesta, siksi että vanhentumisajat olisivat umpeutuneet kyseisiä kieltotoimenpiteitä koskevien edustajakanteiden käsittelyn aikana. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että käsiteltävänä oleva, 5 b artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja hyvitystoimenpiteitä koskeva edustajakanne lykkää tai keskeyttää sovellettavat vanhentumisajat niiden kuluttajien osalta, joita kyseinen kanne koskee.

12 artikla
Menettelyn tarkoituksenmukaisuus

1. Jäsenvaltioiden on [...] varmistettava, **että** [...] 5 a artiklassa tarkoitettuja **kieltotoimenpiteitä** koskevat edustajakanteet käsitellään tarkoituksenmukaisella tavalla.
2. [...] Edellä 5 **a artiklan 1 kohdan a alakohdassa** tarkoitettuja, **sääntöjä rikkovaksi katsotun menettelyn lopettamiseksi tai tarvittaessa kieltämiseksi toteutettavia väliaikaisia toimenpiteitä** koskevat edustajakanteet on **tarvittaessa** käsiteltävä [...] **yksinkertaisessa** menettelyssä.

13 artikla
Todisteiden esittäminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun oikeutettu yksikkö on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olevat, edustajakannetta tukevat [...] todisteet sekä viitannut vastaajan **tai kolmannen osapuolen** hallussa oleviin lisätodisteisiin, tuomioistuimien tai hallintoviranomaisen voi oikeutetun yksikön pyynnöstä kansallisten menettelysääntöjen mukaisesti sekä ottaen huomioon unionin ja kansalliset salassapitosäännöt **ja suhteellisuusperiaatteen** määrätä vastaajan **tai kolmannen osapuolen** esittämään tällaiset lisätodisteet. **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuomioistuimien tai hallintoviranomaisen voi vastaajan pyynnöstä määrätä myös kantajan tai kolmannen osapuolen esittämään asiaankuuluvat todisteet kansallisten menettelysääntöjen mukaisesti.**

14 artikla
Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava [...] säännöt [...], **joilla varmistetaan, että seuraamuksia voidaan määrätä 5 a artiklan 1 kohdassa tai 5 a artiklan 1 a kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kieltotoimenpiteiden taikka 9 artiklan 1 kohdassa ja 13 artiklassa tarkoitettujen velvollisuuksien noudattamatta jättämisestä tai näiden noudattamisesta kieltäytymisestä. Jäsenvaltioiden** on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi [...], että **tällaiset säännöt** pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraamuksina voidaan määrätä sakkoja.
3. [...]
4. [...]

15 artikla
Oikeutetuille yksiköille annettava tuki

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava [...] toimenpiteitä, **joiden tavoitteena on varmistaa, että edustajakanteisiin liittyvät oikeudenkäyntikulut eivät muodosta [...] ylitsepääsemättömiä esteitä, joiden takia oikeutetut yksiköt [...] eivät voisi** tosiasialla [...] **käyttää** oikeuttaan vaatia 5 [...] artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä.

2. [...]
3. [...] **Komissio tukee ja edistää** oikeutettujen yksiköiden yhteistyötä sekä [...] **tietojen** vaihtamista ja jakamista rikkomisten poistamista koskevista parhaista käytännöistä ja kokemuksista.

16 artikla
[...]

[...]

[...]

Luku 3

Loppusäännökset

17 artikla **Kumoaminen**

Kumotaan direktiivi 2009/22/EU [*tämän direktiivin soveltamisen alkamispäivä*] lähtien, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 20 artiklan 2 kohdan soveltamista.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

18 artikla **Seuranta ja arviointi**

1. Komissio toteuttaa aikaisintaan viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin soveltamisen alkamispäivästä direktiivin arvioinnin ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä arvioinnin yhteydessä tehdyistä havainnoista. Arviointi toteutetaan paremmasta sääntelystä annettujen komission suuntaviivojen mukaisesti. Kertomuksessaan komissio arvioi erityisesti direktiivin soveltamisalaa, sellaisena kuin se on määritelty 2 artiklassa ja liitteessä I, **sekä tämän direktiivin toimintaa ja tehokkuutta rajat ylittävissä tilanteissa, myös oikeusvarmuutta koskevilta osin.**

2. Viimeistään vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta komissio arvioi, tarjoavatko lento- ja rautatiematkustajien oikeuksia koskevat säännöt kuluttajansuojan, joka vastaa tasoltaan tässä direktiivissä säädettyä suojaa. Jos direktiivin mukainen suoja toteutuu, komissio tekee asianmukaiset ehdotukset, joihin voi kuulua muun muassa se, että säädökset, joita tarkoitetaan liitteessä I olevissa 10 ja 15 kohdassa, poistetaan direktiivin soveltamisalasta, joka on määritelty direktiivin 2 artiklassa.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain ja ensimmäisen kerran viimeistään neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin soveltamisen alkamispäivästä 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimiseksi seuraavat tiedot:
- a) niiden edustajakanteiden määrä [...] ja **tyyppi**, jotka **niiden tuomioistuimet tai hallintoviranomaiset ovat saattaneet päätökseen**;
 - b) [...]
 - c) rikkomisten [...] tyypit **ja** edustajakanteiden osapuolet [...];
 - d) [...]
 - e) edustajakanteiden tulokset.
 - f) [...]

19 artikla
Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava viimeistään [...] **30** kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä [...] **12** kuukautta sen määräajan jälkeen, joka on asetettu saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä] lähtien.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

20 artikla
Siirtymäsäännökset

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joilla tämä direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, [...] kanteisiin, jotka [...] on nostettu [tämän direktiivin soveltamisen alkamispäivä] tai sen jälkeen.
2. Jäsenvaltioiden on sovellettava lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joilla direktiivi 2009/22/EY on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, [...] **kanteisiin**, jotka [...] **on nostettu** ennen [tämän direktiivin soveltamisen alkamispäivä].

2 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vanhentumisaikojen lykkäämisiä tai keskeyttämisiä koskevia kansallisia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joilla 11 artikla saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sovelletaan ainoastaan hyvitysvaateisiin, jotka perustuvat [tämän direktiivin soveltamispäivä] tai sen jälkeen tapahtuneisiin rikkomisiin. Tämä ei saa estää vanhentumisaikojen lykkäämisiä tai keskeyttämisiä koskevien kansallisten säännösten, joita sovellettiin jo ennen [direktiivin soveltamispäivä], soveltamista hyvitysvaateisiin, jotka perustuvat ennen kyseistä päivää tapahtuneisiin rikkomisiin.

21 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

22 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

LUETTELO 2 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUSTA UNIONIN LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ

A – Yleinen kuluttajalainsäädäntö

- 1) Neuvoston direktiivi 85/374/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1985, tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (EYVL L 210, 7.8.1985, s. 29–33).
- 2) Neuvoston direktiivi 93/13/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista (EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29).
- 4) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/44/EY, annettu 25 päivänä toukokuuta 1999, kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista (EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12).
- 4 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/770, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä digitaalisen sisällön ja digitaalisten palvelujen toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista (EUVL L 136, 22.5.2019, s. 1–27).**
- 4 b) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/771, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä tavarakauppaa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista, asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta sekä direktiivin 1999/44/EY kumoamisesta (EUVL L 136, 22.5.2019, s. 28–50).**
- 4 c) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/95/EY, annettu 3 päivänä joulukuuta 2001, yleisestä tuoteturvallisuudesta (EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4–17):
3 ja 5 artikla.**
- 11) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11. toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).
- 13) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/114/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 21)[...].
- 14) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36): **20 ja 22 artikla.**

- 35) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64).
- 59) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/302, annettu 28 päivänä helmikuuta 2018, perusteettomien maarajoitusten ja muiden asiakkaiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla ja asetusten (EY) N:o 2006/2004 ja (EU) 2017/2394 sekä direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (EUVL L 60, 2.3.2018, s. 1): **3–5 artikla**.

B – Tuotetiedot ja merkinnät

- 3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisesta (EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27).
- 18) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1–1355): **1–35 artikla**.
- 26) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1222/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, renkaiden merkitsemisestä polttoainetaloudellisuuden ja muiden keskeisten ominaisuuksien osalta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 46–58): **4–6 artikla**.
- 30) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 66/2010, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, EU-ympäristömerkistä (EUVL L 27, 30.1.2010, s. 1–19): **9 ja 10 artikla**.

- 36) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18–63).
- 58) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1369, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2017, energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta ja direktiivin 2010/30/EU kumoamisesta (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 1–23): **3–6 artikla**.

C – Matkustajien oikeudet

10 -a) Neuvoston asetus (EY) N:o 2027/97, annettu 9 päivänä lokakuuta 1997, lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta onnettomuustapauksissa (EYVL L 285, 17.10.1997, s. 1–3).

- 10) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 261/2004, annettu 11 päivänä helmikuuta 2004, matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta (EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1).
- 12) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä (EUVL L 204, 26.7.2006, s. 1).
- 15) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1371/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 14).

- 17) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3): [...] 23 [...] artikla.

17 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 392/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, merten matkustajaliikenteen harjoittajan vastuusta onnettomuustapauksessa (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 24–46).

- 31) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1177/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 1).
- 32) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 181/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 1).

D – Matkailu

- 19) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/122/EY, annettu 14 päivänä tammikuuta 2009, kuluttajien suojaamisesta aikaosuuksia, pitkäkestoisia lomatuotteita, jälleenmyyntiä ja vaihtoa koskeviin sopimuksiin liittyvien tiettyjen seikkojen osalta (EUVL L 33, 3.2.2009, s. 10).
- 47) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2302, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, matkapaketeista ja yhdistetyistä matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/ETY kumoamisesta (EUVL L 326, 11.12.2015, s. 1).

E – Terveys

- 6) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67): **86–90 artikla sekä 98 ja** 100 artikla.

(6 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N: o 1223/2009, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, kosmeettisista valmisteista (uudelleenlaadittu) (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 59–209): 3–8 artikla sekä 19–21 artikla.

33) [...]

33 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/745, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, lääkinnällisistä laitteista, direktiivin 2001/83/EY, asetuksen (EY) N:o 178/2002 ja asetuksen (EY) N:o 1223/2009 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 90/385/ETY ja 93/42/ETY kumoamisesta: II luku.

33 b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/746, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, in viro -diagnostiikkaan tarkoitetuista lääkinnällisistä laitteista sekä direktiivin 98/79/EY ja komission päätöksen 2010/227/EU kumoamisesta: II luku.

F – Sähköinen kaupankäynti ja palvelut

- 5) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1): **5–7 artikla sekä 10 ja 11 artikla**.
- 28) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1): 9–11 artikla, 19–26 artikla **ja 28 b** artikla.
- 55) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1128, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, verkkosisältöpalvelujen rajat ylittävistä siirrettävyydestä sisämarkkinoilla (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 1).

G – Televiestintä

- 7) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/22/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 51–77): **10 artikla ja IV luku**.
- 7 a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännöstöstä (uudelleen laadittu) (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36–214): 88 artikla, 98–116 artikla sekä liitteet VI ja VIII.**
- 38) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 531/2012, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2012, verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella (EUVL L 172, 30.6.2012, s. 10–35).

- 51) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2120, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, avointa internetyhteyttä koskevista toimenpiteistä **ja säännellyn EU:n sisäisen viestinnän vähittäishinnoittelusta** sekä direktiivin 2002/22/EY [...] ja asetuksen (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta [...] (EUVL L 310, 26.11.2015, s. 1–18).

H – Henkilötiedot

- 8) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37): **4–8 ja** 13 artikla.
- 53) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1–88).

I – Energiamarkkinat

- 20) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55–93): **3 artikla ja liite I**.
- 21) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94–136): **3 artikla ja liite I**.

J – Energiatehokkuus

- 25) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21. lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10–35): **14 artikla ja liite I**.
- 29) [...]
- 39) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1–56): **9–11 a artikla**.

K – Riitojenratkaisu

- 40) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63): 13 artikla.
- 41) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 524/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen verkkovälitteisestä riidanratkaisusta (verkkovälitteistä kuluttajariitojen ratkaisua koskeva asetus) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 1): 14 artikla.

L – Yleiset rahoituspalvelut

- 9) Kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä 23 päivänä syyskuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY (EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16).
- 16) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2008, kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta (EUVL L 133, 22.5.2008, s. 66).

- 23) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 924/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, rajatylittävistä maksuista yhteisössä ja asetuksen (EY) N:o 2560/2001 kumoamisesta (EUVL L 266, 9.10.2009, s. 11–18).
- 24) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/110/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7–17).
- 37) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 260/2012, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta (EUVL L 94, 30.3.2012, s. 22–37).

- 44) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34) [...].
- 46) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/92/EU, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 214)[...].
- 50) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35–127).

M – Sijoituspalvelut

- 22) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32–96).
- 34) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1–73).
- 42) [...]

- 43) [...]
- 45) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349–496): **23–29 artikla**.
- 48) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1286/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista (EUVL L 352, 9.12.2014, s. 1–23).
- 49) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/760, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista (EUVL L 123, 19.5.2015, s. 98–121).
- 56) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1129, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 12–82).
- 57) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1131, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, rahamarkkinarahastoista (EUVL L 169, 30.6.2017, s. 8–45).

N – Vakuutus- ja eläkepalvelut

- 27) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II), (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1–155): 183–186 artikla.
- 52) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19–59): **17–24 artikla ja 28–30 artikla**.

54) [...]
